

CIERNIOWY (42) *ai*

cierniowy (22), **cirniowy** (11), **czerniowy** (7), **cierzniowy** (1), **cirzniowy** (1); *cierniowy TarDuch* (2), *FalZioł* (2), *Leop* (2), *LatHar* (7), *SiebRozmyśl*; *cierniowy OpecŻyw* (5), *BielKron* (3), *RejPos*, *ArtKanc*; *czerniowy Mącz* (4), *KochPs*; *cierzniowy BudBib*; *cirzniowy BartBydg*; *cierniowy : czerniowy KrowObr* (7 : 2); *cierniowy : cirniowy WujNT* (1 : 1).

-e- *Mącz* (4), -é- (2) *KochPs*, *SiebRozmyśl*; o jasne.

sg m N cierniowy (5). ◊ *A cierniowy* (2). ◊ *f N cierniową* (3). ◊ *G cierniow(e)j* (1). ◊ *D cierniow(e)j* (2). ◊ *A cierniową* (18). ◊ *I cierniową* (6). ◊ *L cierniow(e)j* (2). ◊ *n N cierniow(e)* (1). ◊ *pl N subst cierniow(e)* (1). ◊ *G cierniowych* (1).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI i XVIII w.*

1. *Przymiotnik od „ciernie” ‘krzak kolczasty’; lumarius, rubeus Cn* (5) : Mikołaiak iefth rodzaj cierniowy ktorygo liście bywa pożywano w miałtho łzpinaku *FalZioł* I 68c, II 16d.

W porównaniu (1): Obsiedli mię/ by pżczoły: zgási/ by furowy Zápalony krzak czérniowy. *KochPs* 178.

Wyrażenie: »tarnka czerniowa« (1): *Prunum sylvestre*, *Tárnká czerniowa Mącz* 328c.

Szereg: »cirniowy abo głogowy« (1): A gdybyś też vżrzał gąłas ćirniową ábo głogową/ á ona wyroflá s pięknego krzaká winnego *RejPos* 172.

2. *Przymiotnik od „ciernie” ‘kolec’; uczyniony z cierni; kolczasty; spineus Mącz, Cn* (36) : *Vepres, spina, vistruzyny czirznyowe BartBydg* 167b; *Mącz* 373d, 408b.

W porównaniach (2): iáki głos ćirniowy bywa pod gárcnem/ táki śmiech bywa łzalonego/ co też iefth márnosc. *BielKron* 80v; *Pogáli iáko ogień ćierzniowy BudBib Ps* 117/12.

Wyrażenia: »korona, wianek cierniowa(-y)« = *corona spinea Vulg, Mącz* [szyk 30 : 11] (30 : 1): *OpecŻyw* 133, 138v, 149; *TarDuch* [C4], D4v; *Míza o czérniowey Koronie bluznierftwo. KrowObr* 175v, 130v [5 r.], 175v, 192v, Ss3v; *Leop Ioann* 19/5; *BielKron* 178v; *Spinea corona, Czerniowa koroná. Mącz* 408b; *LatHar* +4v, 280, 307, 318, 338, 586, 733; *WujNT Mar* 15/17, *Ioann* 19/5; *SiebRozmyśl* C4v. *Cf* »cierniową koroną ukoronowany«.

»cierniową koroną (u)koronowan(y)« (4): O Iezu krolu niebieski ieⁿzes cirniową koroną vkoronowan bytz ráczyles. *OpecŻyw* 129, 133v; *BielKron* 139; *ArtKanc* D11v.

3. *n-loc* (1) :

Zestawienie: bibl. »Strumień Cierniowy« = *niezidentyfikowany potok, występujący w przepowiedni prorockiej dotyczącej przyszłości po odnowieniu Ziemi Świętej* (1): Y ftanie fie w on dzień/ będzie zgor kápác flodkość [...]/ á wlfyftkiami źrzodły Iudłkiami poćiek[a] wody: á ftudnicá z domu Páńkiego wynidzie/ á odwilży fttrumień Cierniowy [et irrigabit torrentem spinarum; potok Szythymłki *BudBib*; potok ćierznia *WujBib*]. *Leop Ioel* 3/18.

Cf **CIERNISTY**